

Sygn. akt III Ca 1942/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Aleksandra Janas

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędzia SR (del.) Łukasz Malinowski (spr.)

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2014 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa W. J.

przeciwko J. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 17 września 2013 r., sygn. akt I C 514/13

oddala apelację.

SSR (del.) Łukasz Malinowski SSO Aleksandra Janas SSO Gabriela Sobczyk

Sygn. akt III Ca 1942/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 września 2013r., Sąd Rejonowy w Raciborzu oddalił powództwo W. J. o zapłatę od pozwanej J. K. kwoty 40.000 zł. i zasądził od powoda na rzecz pozwanej 2417 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, na podstawie dowodu z umowy sprzedaży z 31 maja 2010 roku zawartej w formie aktu notarialnego, że powód sprzedał pozwanej nieruchomość. W § 4 umowy W. J. potwierdził, że cała cena w kwocie 40.000,00 złotych została mu zapłacona. Ustalając stan faktyczny, w oparciu o art. 247 k.p.c. Sąd Rejonowy oddalił wnioski dowodowe z zeznań świadków i przesłuchania stron jako niedopuszczalne i zmierzające do obejścia przepisów o formie zastrzeżonej pod rygorem nieważności. Powód zdaniem Sądu tymi środkami dowodowymi zmierzał do podważenia istotnych elementów umowy sprzedaży, w postaci zapłaty ceny. Nadto Sąd oddalił wnioski powoda o zwrócenie się do banku o informację czy pozwana wykonała przelew kwoty 40.000,00 złotych na rachunek bankowy powoda. Sąd Rejonowy wskazał, że była to okoliczność bezsporna, nie wymagająca dowodzenia w oparciu o art. 229 k.p.c. oraz objęta tajemnicą bankową z art. 105 ust 2 lit d Prawa bankowego. Sąd Rejonowy nie uznał za wiarygodny, dowodu z kopii elektronicznego potwierdzenia transakcji. Sąd wskazał, że obowiązek złożenia tego dowodu w oryginale przez powoda powstał automatycznie z chwilą zgłoszenia przez stronę przeciwną takiego żądania,

a więc bez potrzeby wydawania przez Sąd jakichkolwiek rozstrzygnięć w tym przedmiocie. Zaniechanie tego obowiązku Sąd ocenił przez pryzmat art. 233 § 2 k.p.c.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał powództwo W. J. za bezzasadne, bowiem pozwana w oparciu o art. 535 § 1 k.c. udowodniła dokumentem urzędowym (umowa sprzedaży nieruchomości z dnia 31 maja 2010 roku), że zapłaciła powodowi za nieruchomość całą należną cenę w kwocie 40.000,00 złotych. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i z art. 109 § 1 i 2 k.p.c.

Apelację od wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości, zarzucił naruszenie prawa procesowego, a to art. 247 k.p.c. poprzez błędną wykładnię, że dowód z zeznań świadków i przesłuchania stron na okoliczność, że oświadczenie zawarte w akcie notarialnym o uiszczeniu ceny złożone pod wpływem błędnej informacji, stanowi dowód przeciwko osnowie dokumentu, obrazę art. 129 k.p.c. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że złożenie oryginału dokumentu następuje bez zobowiązania sądu, oraz błędne odrzucenie wniosku dowodowego o zwrócenie się do banku, w którym skarżący posiada rachunek i wyraziłby zgodę na uchylenie tajemnicy bankowej, a ewentualny brak zgody strony pozwanej Sąd winien ocenić w trybie art. 233 § 2 k.p.c. W oparciu o te zarzuty powód wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Raciborzu.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie mogła odnieść skutku.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy i przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie były prawidłowe i znajdowały potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Sąd Odwoławczy przyjmuje je w całości jako własne bez konieczności ponownego ich powtarzania. Sąd Rejonowy zastosował prawidłową podstawę prawną rozstrzygnięcia w oparciu o art. 535 § 1 k.c. i treść zarzutów zawartych w apelacji powoda, oceny tej nie niweczy.

Sąd Odwoławczy nie podzielił zarzutu apelacji, w postaci naruszenia art. 247 k.p.c. Zauważyć należy, że pierwotnie w pozwie, wniosek dowodowy z zeznań świadków powód złożył na okoliczność faktu przekazania potwierdzenia zapłaty. Zmodyfikował go w piśmie procesowym z dnia 19 czerwca 2013r. wnosząc o dopuszczenie tego dowodu na okoliczność że pozwana stawiała się u powoda w dniu transakcji wręczyła przelew i oświadczyła, że zapłata została dokonana. Natomiast w apelacji powód zarzucił, że dowód ten oraz dodatkowo z przesłuchania stron Sąd I instancji powinien był przeprowadzić na okoliczność, że oświadczenie o zapłacie ceny zostało przez powoda złożone pod wpływem błędnej informacji. Zdaniem Sądu Odwoławczego z zestawienia okoliczności, które miały zostać stwierdzone wymienionymi dowodami wynika niekonsekwencja powoda. W toku postępowania przed Sądem I instancji tak sformułowany wniosek dowodowy słusznie Sąd oddalił jako niedopuszczalny w myśl art. 247 k.p.c. Oczywiście jest, co wynika z art. 535 k.c., że obowiązek zapłaty ceny przez kupującego należy do elementów przedmiotowo istotnych umowy sprzedaży. Natomiast oświadczenie o jego wykonaniu (zapłacie ceny) zawarte w pisemnej umowie sprzedaży, stanowi osnowę (treść) tego dokumentu. Zatem niedopuszczalne było prowadzenie dowodu na okoliczność przeciwko lub ponad osnowę dokumentu obejmującego umowę sprzedaży, ze względu na to, że prowadziłyby to do obejścia przepisów o zastrzeżonej dla tej czynności prawnej formy aktu notarialnego pod rygorem nieważności. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, oświadczenia o zapłacie ceny zawarte w akcie notarialnym nie można zatem podważyć w drodze dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania stron. Pomimo tego oraz oświadczenia pełnomocnika powoda, złożonego do protokołu rozprawy w dniu 17 września 2013r., że nie powołuje się już na błąd po stronie powoda na podstawie art. 84 k.c., treść zarzutu apelacyjnego nadal do konstrukcji błędu nawiązuje. W tym zakresie wniosek dowodowy z zeznań świadków i przesłuchania stron na okoliczność wprowadzenia powoda w błąd, Sąd Odwoławczy oddalił jako spóźniony w oparciu o art. 380 k.p.c. Powód mógł bowiem przed Sądem I instancji ten wniosek dowodowy skutecznie złożyć. Jak wskazuje treść pisma powoda z dnia 20 sierpnia 2013r. wniosek taki złożył, lecz na rozprawie w dniu 17 września 2013r. cofnął argumentację opartą na błędzie, pod wpływem trafnego stanowiska pozwanej, że powodowi prawo do uchylenia się od skutków wadliwego oświadczenia woli, złożonego pod wpływem ewentualnego błędu, na zasadzie art. 88 § 2 k.c. wygasło na skutek upływu rocznego terminu. Wypada jedynie przypomnieć, że w toku

postępowania powód przyznał, że następnego dnia po transakcji miał ustalić brak wpływu środków na rachunek (czyli w dniu 1 czerwca 2010r.) podczas gdy oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych wadliwego oświadczenia woli złożył w piśmie z dnia 20 sierpnia 2013r.

Z tych przyczyn także pozostałe dwa zarzuty apelacyjne dotyczące zaniechania wezwania powoda przez Sąd Rejonowy do złożenia oryginału potwierdzenia transakcji i zaniechania zwrócenia się o informację do banku, nie mogły odnieść skutku. Słusznie zauważył Sąd I instancji, że zwrócenie się do banku o informację dotyczącą przelewu było bezprzedmiotowe, skoro pozwana okoliczność braku przelewu potwierdziła. Zatem była to okoliczność bezsporna, nie wymagająca w świetle art. 229 k.p.c. dowodu. Także niecelowe było prowadzenie postępowania dowodowego zmierzającego do pozyskania oryginału potwierdzenia transakcji, skoro stanowić ono miało potwierdzenie argumentacji powoda opartej na wadzie oświadczenia woli w postaci błędu, z której ostatecznie przed Sądem I instancji powód się wycofał, a która z przyczyn już podanych, tj. wygaśnięcia uprawnienia w oparciu o art. 88 § 2 k.c. nie mogła odnieść skutku w postępowaniu odwoławczym.

Mając na uwadze przytoczone argumenty, Sąd Odwoławczy w oparciu o art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

SSR del. Łukasz Malinowski SSO Aleksandra Janas SSO Gabriela Sobczyk